

Җәңтерү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

45 (7685) №

Шамат кун, 2009 җулхи июнён (җәртме) 6-мёшё

Хакё ирёлкё

Районнён ёҗчен җыннисем

Июнён 8-мёшёнче – Социалл ёҗченсен кунё

Вильях пәхакансем әмәртрәс

Йыхрав

Эсир сән үкерчөкәре сулахаиран сылт-тамалла куракан В. Г. Лебедевала В. И. Белова хайсен ёҗ өмөрне вильях-чөрлөх отрасльне халалланә. Пурнаҗ-ра суйласа илнө ёҗ сүлөшөн хастар хәраәмсем пәртте кулянмәсҗө. «Тирпейлө ёҗслесе вильях-чөрлөх чөлхине әнланма пуслатән та җак ёҗрен пахарахи те җук нек туйәнәтә», – терәс ветеринарсем. Иккёшө те Хусанти Бауман ячёллө ветеринари институтёнче пәлү илнө.

Валентина Гурьевна ветслужбара 21 җул, 15 җул ёнтө Катъкассинчи ветеринари участокне ертсе пыраты, унән тусө Валентина Ильичина ветслужбара 1981 җултанпа. Ёҗне лайях пәлекен специалистта 2005 җулта Москвакассинчи ветеринари участокне ертсе пыма шәннә. Хайсен ёҗсөне тивёслө шайра пурнаҗланәран ял җыннисем те, вьрансенчи пәрлешүллө хуҗаләхсенчи ферма ёҗченёсем те вёсен ёҗсөне кәмәллә.

Енер район администрацийён пусләхө Ю. Иванов машинәпа ёне сәвакан операторсем тата ёнесене искусствәлла майпа пәтёмлентерекенсем хушшинче район конкурсе ирттересси пирки кәларнә хушупа килешүллөн Ильич ячөпе хисепленекен ял хуҗаләх производство кооперативён Уйкас Янасалти сөт ферминче асәннә конкурс иртрө. Ун пирки хаҗатән җитес номеренче тәплөн каласа парәпәр.

А. БЕЛОВ сән үкерчөкө.

СОЦИАЛЛА СФЕРАН ХИСЕПЛӨ ЁҖЧЕНЁСЕМ!

Сире җывхарса килекен профессия уявө ячөпе чун-чөре-рен саламлатпа.

Эсир куллен вуншар ыйту татса паратәр. Хавәр ёҗсөр халәхшән пулнине пәр самантләха та манмастәр. Инвалид-семпе ветерансемшөн, нумай ачаллә җемьесемпе пуләшусәр, хуҗлөхсөр юлнисемшөн шанчәкпа төрек пулса тәратәр. Вёсен ыйтәвёсене тивёстерес тесе хавәртан килнине йәлтах тәватәр. Тавах сире кашни җыннән чун-чөри патне уйрәм җул-йөр тупма пәлншөн, вёсен уйухи-суйхине чөре патне илсе, кирлө сөнүпе те, ёҗпе те пуләнәшән. Чәтәм-ләхәрпа чун ашши, ашпиллөхпе әнлануләх сирөне пәрре те ан иксёлччөр.

Сире пурне те җирөп сывләх, җәмәл мар, анча пархатарлә ёҗсөрте әнәсу, иксёлми вай-хал, вёсө-хөриссөр ыра кәмәл, телей, вәрәм кун-җул сунатпа.

Район пусләхө Ю.А. ИВАНОВ.

Саламлатпәр

Ёҗре хастар пулнәшән

Җынсене социаллә хуҗлөх парассин сферинче нумай җул хушши тәрәшса ёҗленёшөн тата Социаллә хуҗлөх ёҗченёсен кунө ячөпе «Җынсен социаллә ыйтәвёсене тивёстересин Муркашри центрө» республика патшаләх учреждениён водителене Петр Игнатөвич ГАВРИЛОВА тата ЧР Сывләха сыхлас ёҗ тата социаллә аталану министрствин районтти социаллә хуҗлөх пайён пусләхне Нина Пантелеевна ПЕТРОВАНА Чәваш Республикин сывләха сыхлас ёҗ тата социаллә аталану министрствин Хисеп грамотипе наградаланә.

Йыхрав

«Единая Россия» партин Муркаш районёнчи уйрәмён обществәлла йышәнү пүлөмөнче граждәнсене июнь уйәхөнче йышәнмалли график

Хәш кун	Йышәнмалли вәхәт	Кам йышәнәтә
Июнён 11-мёшө	10-14 сөх.	П.П. ДАВЫДОВ, «Ударник» хуҗаләх директорө, политканаш секретарөн сүмө
Июнён 18-мёшө	10-14 сөх.	Ю.А. ИВАНОВ, Муркаш район пусләхө, политканаш секретарө
Июнён 25-мёшө	10-14 сөх.	И.В. НИКОЛАЕВ, депутатсен районтти Пухавён председателө, Ильич ячөпе хисепленекен хуҗаләх председателө, политканаш членө

Юбилей

Саламлатпәр

Юратнә мәшәра, аннене, җукамая, хуңяман, тәхләчәна – Атапай ялчөне пурәнәкан Людмила Степановна КОВАЛЕВАНА 50 җул тултарнә ятпа чун-чөре-рен саламлатпәр. Вәрәм ёмөрлө пулма җирөп сывләх, иксёлми вай-хал, әнәсу сунатпәр. Санпа юнашар яланах хавән нек ыра кәмәллә та түрө чунлә тәванусемпе тусусем пулччәр. Кунсерен сән-питүнте йәл-кулә систөр, телей умантах тәтәр. Эс пуррипе төнче илемлө.

Салампа: мәшәрө, хөресем, көрүшөсем, мәнүкөсем, тәхләчөсем, тата пур тәванөсем.

Хисеплө те хаклә тәванәмәра, аппана, ёҗ тата тыл ветеранне – Исетерккө ялчөне пурәнәкан Серафима Ивановна ЛАРЬКОВАНА 80 җулхи юбилей ячөпе чөре-рен ашшән саламлатпәр, ырләх-сывләх, канлө вәтләх тата нумай җул пурәнма сунатпәр. Тавах сана, аппа, пурришөн, эсө пурри пирёншөн – савәнәс, телей, пуянлөх.

Салампа: йышлә сывәх тәванөсем, тусөсем, пускилсем, ял-йыш.

Җыраңтару – 2009

Иккөмөш җур җул валли җыраңтараҗсө

Хаклә вулакансем! Районтти «Җәңтерү ялавё» хаҗата иккөмөш җур җулта илсе тәма унчөнхи хакпах җыраңтараҗсө. Ултә уйәха җыраңмалли хак – 191 тенкө те 70 пус.

Райхаҗат редакцийө.

Акатуйра пәрле савәнәр

Җурхи ака-суха ёҗсөсене вёслөнө хыҗҗән районта Лантәш вәрманён усланкинче Акатуй ирттересси ыра йәлана кенө. Кәҗал июнён 12-мёшөнче иртөкөн җак уява район 65 җул тултарнине тата Җөр ёҗченөн җулталәкне халаллаҗсө. Кәҗал мөнлөхө программәпа иртө уявө җак ыйту җине хуравлама ыйтәрәм та ёнтө элө район администрацийён пусләхөн сүмөнчөн – культура тата архив ёҗсөсен пайён ертүҗинчөн А.Е. АНДРЕЕВАРАН.

– Акатуйа килнисем 10 сөхет җурәран пәрлештернө хор пултаруләхөпе паллашма пултарасҗө. «Мухтанатпәр санпа, Муркаш өн!» юрәпа ташә тата спорт композицийө хыҗҗән хаваслә ларутәрура 11 сөхетре уява район пусләхө Ю.А. Иванов усать.

Муркашсене саламлама Чәваш Республикин Правительствин представителөсем, ытти хәнәсем килеҗсө. Уявра җурхи ёҗсөне пәтёмлөтөсө, малта пыракансене наградәсемпе чыслаҗсө. Җавән пекех – ёҗ династий-

ёсөне те, нумай ачаллә тата җамрәк җемьесөне те. Җак кун ача амәшөн капиталне тивёс пулни җинчөн калакан свидетелство илекенсем те пулөс.

Яланхи пекех уявра художество пултаруләх коллективөсем, ачасемпе җамрәксем хайсен пултаруләхөпе савәнтарөс. Карусельпе батут патөнчөн вара ача-пәча татәлмө.

– Кашни сулах мөн те пулин җөннине курма пулаты җак уявра. Кәҗал мөнпө телөнме пултарәпәр?
– Кәҗалхи уява кашни ял

тәрәхөнчөн Нарписемпе Сетнерсем те килмелле. Халәхән йәли-йөркинө сыхласа хаварас төллөвөпө кёртрөмөр җак конкурса. Кашни ял тәрәхөнчи хөрпе каччә (15-30 җулсөнчөсем) картлампа шыв йәтма пәлөсө-и – җакна пәлөпөр. Җавән пекех вёсем пәр-пөрне хайсен туйәмөсем җинчөн те пәлтерөс. Ахаль сәмахөсемпе мар – сюжетлә юрә-ташә е савә урлә. Пәр-пөрне парне-сем панә чухне хайсөне епле тытти те, мөн парнелени те йәлтах куракәнсен умөнче пулса иртө.

Чәвашла каласакан чәваш тумне тәхәннә җак хөрсөмпе каччәсем чәваш халәхөн йәли-йөркинө мөнпө пәлншө те паллашәпәр. Асәннә конкурс аялти усланкәра 13 сөхетре пусланат.

– Программәпа тата мөн-мөн кёртнө?

– Уявра «Муркаш районө: иртти тата халәхи», «2009 җул – Җөр ёҗченөн җулталәкө» сән үкерчөкөсен курав-ёсем ёҗслөс. Җавән пекех кашни ял тәрәхө 65 җул хушшинче епле аталаннине кәтартакан стендөсемпе те паллашма пулаты. Вёсем хайсен тәрәхөнчи халәх пултаруләх маҗтәрөсемпе ачасем әсталанә хатөрсөнчөн йөркөленө курав та хай тавра куракәнсен пуҗтарө.

Уяври спорт программита пуяни. Кире пуканө йәтассипө, кашта тәрәх утассипө, бокс, армспорт, көрөшөсө енөпе вай виҗме пулаты. Җавән пекех – михөпө көрөшөме те.

Кунөпөх суту-илү, обществәлла апатлану точкисем ёҗслөс.

Пур конкурс та пәтёмлөтнө хыҗҗән уяв 16 сөхетре вёслөнөт.

Л.ПАВЛОВА каласнә.

Ыйту – хурав

2010 җулхи халәх җыравө

– Пәтём Раҗсейри халәх җыравөн җырав хуҗөсем тата ытти докуменчөсем пирки тәплөнрөх пәлес килет.

– 1. Җырав хуҗө вәл – ятарлә формәпа сирөплөтнө документ. Унта җырав ирттернө кун телне Раҗсей Федерацийөн территорияёнче пурәнәкан җынсем пирки сведенисем кёртөсөс.

– 2. Җырав бланкөсен хуҗөсөнчө ыйтса тәпчөкөн җынсөне панә ыйтусем пур. Ку сведенисөне халәх җыравө пирки калакан Федераллә саккунән 6-мөш статийн 1-мөш пунктөнчө паләртнә.

– 3. Пәтём Раҗсейри халәх җыравөн җырав хуҗөсөн тата ытти докуменчөсөн, вёсөнчө халәх пирки сведенисем пур пулнә май, хуҗтөлөх пур. Унән степенне Раҗсей Федерацийөн Правительствин Правительствин иёркөне паләртәсөс.

– 4. Пәтём Раҗсейри халәх җыравөн җырав хуҗөсөн тата ытти докуменчөсөне упраса усрамалли йөркөне Раҗсей Федерацийөн Правительствин паләртәтә.

– Халәх пирки җырав хуҗөсөнчө уп-

ранакан сведенисен гарантийө мөнлө?

– 1. Җырав хуҗөсөнчи халәх пирки сведенисем конфиденциаллә информаци шутланаҗсө.

– 2. Җырав хуҗөсөнчи халәх пирки сведенисөне хатөрлөсө пәтёмлөтнө чухне вёсөне сухатәссинчөн, уләштарәссинчөн хуҗтөлемө сирөп йөркө паләртнә.

– 3. Енчөн те патшаләхән, вьранти самууправлени органөн, организацин должносри җыннин айәпне пула җак сведенисөне унәшәнчө пирки пәлөсөн, вёсөне Раҗсей Федерацийөн закондәтәлствипө килешүллөн айәплама тивөс. Җавна май җак ёҗсө сыхәннә җынсемпе отвөтләха паләртса ёҗ килешө-вөсем тәваҗсө. Должносри җынсен отвөтләхне вара Раҗсей Федерацийөн Правительствин нормативпа право акчөсөнчө паләртнә.

– 3. ВИНОГРАДОВА, Чәвашстатән предприятисин статистикин Муркаш районёнчи пайөн тәп специалист-эксперчө.

Налук тәлекенсөне пәлме

Интернет парәмсем пирки аса илтерет

Республикәра пурәнәкан кирек хәш җын та малашне хайөн пурләх, транспорт тата җөр налукөсемпе сыхәннә парәмө җинчөн килөнчөх е ёҗ вьранёнчөх пәлме пултарат. Интернетпа сыхәнү сөс кирлө.

Федерацин налук службин Чәваш Енри управленийөн сайтөнчө (www.g21.nalog.ru) ятарлә интернет-сервис, «Хавәрән парәм пирки пәлөр» ятләскөр, ёҗсөме пусланә. Унпа усә кура-рассипө пөтө ансат. Җыннән хайөн ИНН номерне кәна «пухмалла» - интернет-ресурс сийөнчөх парәм пирки информация кәтартө.

Җавән пекех парәма татмәшкән тәлев квитанцийөсөне пичетлөме пулаты: пәри – налукөсемпе, тепри – пенясемпе. Вёсөне кирек хәш банкра та йышәнөс, банкөсем җук вьрансөнчө – почта уйрәмөсөнчө.